

Dosarul nr.3ra-864/20

Prima instanță: Judecătoria Soroca, sediul central – P. Cocitov

Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți – A. Gheorghieș, A. Toderaș. E. Bejenaru

ÎNCHEIERE

16 septembrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătoriai

Tamara Chișca -Doneva
Victor Burduh
Maria Ghervas

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Angela Barbaroș și Lilian Barbaroș, reprezentați de avocatul Iana Lichii,

în cauza de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată depusă de către Angela Barbaroș și Lilian Barbaroș împotriva Consiliului municipal Soroca cu privire la anularea deciziei și obligarea admiterii cererii,

împotriva deciziei din data de 23 iunie 2020 a Curții de Apel Bălți prin care s-a respins apelul declarat de către Angela Barbaroș și Lilian Barbaroș împotriva hotărârii Judecătoriai Soroca, sediul central din 27 iunie 2019,

constată:

La 15 noiembrie 2018 Lilian Barbaroș și Angela Barbaroș au depus cerere de chemare în judecată, în procedura contenciosului administrativ, împotriva Consiliului municipal Soroca, prin care au solicitat anularea deciziei Consiliului municipal Soroca nr.33/22 din 04 octombrie 2018 cu privire la refuzarea vânzării-cumpărării terenului cu numărul cadastral 7801107.024, cota parte 31,4 %, aferent casei de locuit din str. Renașterii 23, mun. Soroca și obligarea Consiliului municipal Soroca de a satisface cererea depusă pe cazul dat.

În motivarea acțiunii Lilian Barbaroș și Angela Barbaroș au indicat că sunt proprietari ai construcțiilor amplasate în or. Soroca, str. Renașterii 23. Terenul aferent casei are suprafața de 0,102 ha., din care 68,6 % reprezintă proprietatea lor privată, iar 31.4% este proprietate a administrației publice locale. Dorind de a procura cota-parte ce aparține administrației publice locale au depus o cerere către Consiliul municipal Soroca. Prin decizia nr.33/22 din 04 octombrie 2018 Consiliul municipal Soroca a refuzat în vânzarea terenului.

În opinia reclamantilor, decizia privind refuzul în vânzarea terenului este ilegală și neîntemeiată, menționând că organul emitent nu a motivat care este baza legală a refuzului, iar legile indicate în decizia contestată nu interzic vânzarea terenurilor în asemenea cazuri.

Prin hotărârea din data de 27 iunie 2019 a Judecătoriai Soroca, sediul central s-a respins cererea de chemare în judecată înaintată de către Lilian Barbaroș și Angela

Barbaroș împotriva Consiliului municipal Soroca, cu privire la anularea deciziei nr.33/22 din 04 octombrie 2018 și obligarea Consiliului municipal Soroca de a vinde terenul cu numărul cadastral 7801107.024, cota parte 31,4 %, ca fiind neîntemeiată. (f.d. 49, 57-60)

Lilian Barbaroș și Angela Barbaroș, în termenul prevăzut de art.232 din Codul administrativ au contestat cu apel hotărârea primei instanțe, solicitând casarea acesteia cu emiterea unei noi hotărâri de admitere a cererii de chemare în judecată.

Curtea de Apel Bălți prin decizia din data de 23 iunie 2020 a respins apelul declarat de către Angela Barbaroș și Lilian Barbaroș împotriva hotărârii din data de 27 iunie 2019 a Judecătoriei Soroca, sediul central. (f.d. 96,97-103)

Pentru a ajunge la această concluzie instanțele de judecată au constatat că Lilian Barbaroș și Angela Barbaroș sunt proprietari ai 68,6 % din terenul amplasat în or. Soroca, str. Renașterii 23, cu numărul cadastral 7801107.024, proprietar a 31,4 % din terenul nominalizat este administrația publică locală.

Astfel, în temeiul art.14, alin.(2), lit. b), d), art.74, alin. (3) și art. 76 al Legii privind administrația publică locală nr.436-XVI din 28 decembrie 2006, art.4, art. (10) al Legii nr.1308-XIII din 25 mai 1997, suprafața terenului care este proprietate privată a administrației publice locale și care poate forma un bun imobil separat poate fi vândut numai la licitație.

Argumentul lui Lilian Barbaroș și Angelei Barbaroș precum că aceștia au achitat impozitul pentru întreaga suprafață a terenului cu numărul cadastral 7801107024, a fost respins de instanțele de judecată, ori acest fapt nu constituie temei de a obliga Consiliul municipal Soroca să vândă terenul personal lui Lilian Barbaroș și Angelei Barbaroș.

Instanța de apel, analizând argumentele lui Lilian Barbaroș și Angelei Barbaroș, privind presupusele încălcări procedurale admise de către prima instanță și raportându-le la materialele cauzei, le-a respins, menționând că instanța de fond nu a încălcat dreptul Angelei Barbaroș la apărare și dreptul de a prezenta probe în apărarea poziției sale, or toate cererile de amânare depuse de Angela Barbaroș anterior ședinței din 27 iunie 2019 au fost admise de către instanța de judecată.

De asemenea, instanța de apel a respins și argumentul precum că cauza a fost judecată de un judecător, iar hotărârea motivată a fost întocmită de alt judecător, la caz, nu se poate vorbi de secretul deliberării și intima convingere a judecătorului la emiterea hotărârii, ori, judecătorul Petru Cocitov care a pronunțat la 27 iunie 2019 hotărârea contestată, a fost în imposibilitate de a semna hotărârea integrală în legătură cu decesul acestuia, respectiv hotărârea integrală, în temeiul art. 236, alin.(7) din Codul de procedură civilă a fost semnată de președintele Judecătoriei Soroca.

Împotriva deciziei instanței de apel, a depus recurs Angela Barbaroș și Lilian Barbaroș, reprezentați de avocatul Iana Lichii, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei recurate cu emiterea unei noi hotărâri privind admiterea integrală a acțiunii. (f.d. 105-112)

În motivarea recursului recurenții au indicat că atât instanța de fond, cât și instanța de apel au judecat unilateral și superficial cererea de chemare în judecată în lipsa unei cercetări obiective a probelor, au apreciat eronat împrejurările de fapt, iar ca rezultat au constatat greșit aspectele de drept.

Instanțele de judecată nu au examinat dosarul cadastral pentru a clarifica și elucida cum s-a format bunul imobil, ori terenul cu suprafața de 0,102 ha a fost dat în întregime pentru construcția casei de locuit pe str. Renașterii 23, or. Soroca. Recurenții au

susținut că fără examinarea dosarului cadastral este imposibil de a delimita și a aprecia care anume porțiuni de teren aparține administrației publice locale și care acestora, pe care teren este ridicată casa de locuit, anexele și grădinile, deci nu este clar cum instanța de apel a concluzionat că recurenții nu folosesc terenul ce aparține administrației publice locale.

Angela Barbaroș și Lilian Barbaroș, reprezentați de avocatul Iana Lichii, au menționat că justa soluționare a litigiului urma să fie dictată de elucidarea tuturor aspectelor menționate, iar întru asigurarea legalității și temeiniciei hotărârii, instanțele de judecată au obligația de a motiva hotărârea.

De asemenea, recurenții au mai indicat că au fost încălcate normele de drept procedural, ori hotărârea instanței de fond a fost pronunțată de un judecător, iar hotărârea motivată a fost emisă de un alt judecător, fiind încălcat secretul deliberării și intima convingere a judecătorului la emiterea hotărârii.

Efectuând controlul judiciar al hotărârilor contestate prin prisma argumentelor expuse în recurs, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că prin Legea nr.116 din data de 19 iulie 2018 a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova.

În conformitate cu art. 257 alin. (1) din Codul administrativ, prezentul cod a intrat în vigoare la 01 aprilie 2019.

Conform art. 258, alin. (3) din Codul administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Astfel, din sensul normei de drept enunțate urmează că legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale.

Decizia instanței de apel a fost pronunțată după intrarea în vigoare a Codului administrativ.

Prin urmare, legalitatea procedurilor, care au urmat după punerea în aplicare a Codului administrativ, se vor verifica prin prisma Codului administrativ.

În conformitate cu art. 245 din Codul administrativ recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Decizia instanței de apel a fost pronunțată la 23 iunie 2020, notificată Angelei Barbaroș și lui Lilian Barbaroș, la 27 iulie 2020. (f.d.114)

Angela Barbaroș și Lilian Barbaroș, reprezentați de avocatul Iana Lichii, s-au conformat prevederilor art. 245 din Codul administrativ și a depus, în termen, recurs motivat la data de 30 iulie 2020. (f.d. 105-112)

Examinând temeiurile invocate în recurs în raport cu materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al

Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră drept inadmisibil, din următoarele motive.

Prin prisma art.246, alin. (1) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, în acord cu alin. (2) din art.246 Codul administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f). Din analiza acestor prevederi rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține cu valoare de principiu jurisprudențial, că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, instanța de recurs reține că Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevelopativ al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate, într-o eventuală examinare în fond și invocare *ex officio* a erorilor de drept.

Instanța de recurs menționează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245, alin.(2) din Codul administrativ. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicite admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale

procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că cererea de recurs depusă de către Angela Barbaroș și Lilian Barbaroș, reprezentați de avocatul Iana Lichii, este inadmisibilă.

Conform art. 230 și art. 246 din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul, depus de către Angela Barbaroș și Lilian Barbaroș, reprezentați de avocatul Iana Lichii, se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Tamara Chișca- Doneva

judecătorii

Victor Burduh

Maria Ghervas